

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Deus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

JOANNIS PIERII VALERIANI
HIEROGLYPHICORUM
LIBER XXIX.

DE IIS QUÆ PER CROCODILUM ET ALIQUOT
AMPHIBIA SIGNIFICANTUR

Ex Sacris Ægyptiorum literis.

AD ERUDITISS. VIRUM MATTHÆUM MACINGUM VENETUM.

Poterit, & merito quidem, eruditissime Macinge, aliquis, qui non æquo sorte erga nos animo fuerit, utrumque nostrum ad Christiana pietatis vindices deferre, qui sanctissimum amicitia nam mutua, tam antiqua numen, tanto sub silentio, Ægyptiorum quodammodo secuti religionem, coluerimus. Ægyptiaca enim prorsus est hac superstitio, Deum sub silentio colere. Sed enim qui de pietate aliter quam Evangelia doceant, & sacri canones imperent, vel sentit, vel sibi sequendum credendumve proposuerit, in dubio procul impietatis crimine condemnandus, acriterq; puniendus est. Manifestum autem est, Ægyptios olim Crocodilum adorasse, quod nos non modo abhorremus, sed & Poeta veteres, qui mores hominum facile tolerant, modo satyricè derident, dum eorum aliquis dicit, eos portenta colere, modo ut rem magis exacerbent, addunt, Crocodilon adorant. Causam tamen eam Ægyptii allegare soliti sunt, quod Crocodilus silentii sit hieroglyphicum, quandoquidem animal id lingua careat, & ita silentii significatum præ se ferat, quod uterq; nostrum per tot annos nimium superstitiose coluimus. Ne igitur cavillandi culpam ansam demus, existimavi silentio huic nuncium remittendum, atq; ita in viam redeundum, id quod, ut tu quoq; facias adhortor. Misi itaq; ad te sequestrem Crocodilum ipsum, qui quoniam Ægyptiace loquitur, quippe per rerum figurat & signa, causam omnem tibi liquidius explicabit. Quoniam vero Crocodilus ab intima usque Ægypto istuc Venetias traducendus fuit, exenterare eum oportuit, & accuratissime salire: loco vero facis exemptæ, insarcivimus in uterum ejus eadem diligentia fluxivalem Equum, Phocam, Murænam, Anguillam, & Ægyptiacam quandam Ranam. Animalia inquam hæc utcumq; adduci potuerint, ad te misi, ruptoque ita silentio me piorum consortio aggregavi. Tu, si qua in iis que ad rem tuam faciunt inveneris, arbitrio utaris tuo, reliqua, que nullius apud te momenti videbuntur, ἐς κόρακας, ut dicitur, projicias licet.

DE CROCODILO. CAP. I.

Quoniam à Poetis nostris, atque etiam à plerisque aliis Ægypto ea est objecta infamia, quod & Silentii ad Deum maxime spectat, & quare. Hinc illud Γλώσσης πέντον ἄλλων κρητέων θεός ἐπὶ μύθῳ. monstra colerent, & Crocodilum præcipue adorarent, cur hoc animal inter reliqua ad ipsam nationem sacra, locum haberet, differendum: ita fiet, ut quid imperiti colerent, quid sapientes intelligerent, manifestum fiat, atque inde minus eorum succenseamus Philosophiæ.

D DEUS. CAP. II.

Coliebant siquidem Ægyptii Deum sub Crocodili, quod non inficiamur, imagine, propterea quod solus inter animalia elinguis esse deprehensus est, quod Divinitatis munus esse perhibent. Nam & in Pythagoræ symbolis habetur, linguam in primis esse coercendam, ut Deum imitemur. Proximè accedit ad hanc sententiã sapiens ille neq; illiteratus vir, qui opusculum *De moribus*, carminibus scriptum edidit, dum eum Deo proximum esse ait, qui ubi ratio postulat tacere norit: Deus enim sub alto profundoq; silentio mortaliu facta omnia diligenter examinat, omniumq; merita inspicit, proque re, loco & tempore singula moderatur. Quod vero de diis silentium apud eos esset, vel Harpocrates indicavit, cujus effigiem presso obsignatoq; ore ideo dedicarunt, quod ceremonias ritosque suos

Xx

fuos

Nempe in
sacris Iſidis
& Serapidis

suos qua ratione instituti essent, in vulgus propalari nolebāt, atq; ita facta involvi silētio procurabāt. Quin & Mercurium illum suum, quem Nilo prognatum patre prædicabant, tanto silentii cultu prosequēbantur, ut ne nominare quidem eum fas arbitrarentur. Nam quem Iſis appellabant, qui Platoni Theu. Proportio nostro Theutates est, alium fuisse dicunt, qui scilicet Argum interfecit, quique leges illis atq; literas tradidit, à quo Septembrem mensem eo nomine vocitarant. Et Cabalitz Dei ministros ajunt propitios nobis fieri, vel si tantum nominis eorum meminimus, aut eorum notas præ oculis habuerimus, signatasve gesta verimus, etiamsi ore numquam enunciemus, præcipueq; GRAMMATON divinitus datum nomen ineffabile, nostræ cum Deo reconciliationis signum: propterea quod literari, quibus notatur, satis est reminisci. Merito itaq; Helias sacerdotes Baalis ridet, Reg. 18. dum eos adhortatur majōri uti voce, quod eorum Deus in diversorio forsan esset, aut in itinere, aut certe obdormisceret, ita fieri posse ut excitaretur. Sed quid nos tot Gentilium fabulas evolvimus, cum sacræ institutionis nostræ literæ in templis quotidie canant: *Te decet silentium Deus in Sion?* Equi est quippe ut tacito verecundoq; silentio trepidationē, quam ex tantæ majestatis consideratione concepimus, profiteamur. Et, *Sileat omnis terra Deo.* In quam sententiā Petrus apud Clementem, *Quo summo sunt silentio honorāda. Deus enim, ut Cyprian. ait, non vocis, sed cordis auditor est.* Nam & Annamuelis mater, quæ typum Ecclesiæ per se tulit, ante conceptum, cum sterilitatem deploraret, Dominum non clamosa petitione, sed tacite & modeste intra ipsas pectoris latebras precabatur. Loquebatur quidē ea prece occulta, sed manifesta fide loquebatur non voce, sed corde, quia sciebat Deum audire, ideoq; quod petebat efficaciter impetravit, quia fideliter postulavit. Et Publicanus, quem Dominus probat, non erectis impudenter ad cælum oculis, neq; sublati indecenter manibus pectus suum tundēs & peccata sua contestans, divinæ misericordiæ auxilium implorabat. Habet insuper Crocodilus eam cum Deo similitudinem, quod ejus solius oculi pellicula tenui translucidaq; fronte demissa obteguntur, atq; ita cernat, cum aliis ita minus cernere videatur. Ita oculum Dei perultrare, intuerique omnino res ipsa indicat, cum nos eum nequaquam cernere, aut nostratia hæc explorare plurimum opinemur. Sed quantum pertinet ad sermonem, nostra in primis est pietas defendenda, apud quos totiens legitur, *Hæc dicit Dominus, cum simplex sit Dei substantia, neq; membris ullis, neq; compagibus composita: non igitur os neq; linguam habet Deus qui loqui possit. Id vero sic accipiendum, ut tunc Deus loqui videatur, cum aliquid inspirat in sanctorū fatidicorumq; vatum corda, vel etiam vocis sonum afflatu suo facit ad eorum aures pervenire. Nam si vox humana dicitur, potest & vox Dei dici aer ictus vel vi, vel voluntate divina. Itaq; illuminata mens per Dei spiritum formatur in verba, unde locutus Deus homini dicitur: quoniam humana fragilitas aliter audire de Deo non potest. Præterea, uti Adamātius inquit, veteres Deo sermonem attribuere, quia cum oratorum homines hoc ministerio voluntatem alterius alteri innotescere, agnoscent ea, quæ sibi per Prophetas deferuntur, Divinæ indicia esse voluntatis. Mortales enim haudquaquam intelligerent in hac vel illa re Dei contineri voluntatem, nisi ea locutus diceretur: cum eorum sensus nequaquam percipere possit, voluntatem cujuspiam per silentium inter homines indicare posse.*

Huc spectat
Oculus Dei
fortissimus
ut
ait Hesiodus
operum
lib. 1. Co
omnia lu
stris Quo
modo Deus
loqui dica
tur.

ORTUS. CAP. III.

Ortum ad hæc pingere si voluissent, geminos Crocodili oculos faciebant, quos habet instarsuis, verum ex toto fere corpore prominentes, & emissitios. Atque ita pars ea, quæ lucis conceptaculum tam insigniter extet, extortui videtur assimilari. Est tamen & alia ratio istius significati, quod animal hoc suapte vi nullo parentum incubitu fomentove, formam & lucem acquirit, veluti Sol per semetipsum exoritur. Crocodili enim tam fluviales quam terrestres cum in sicco partum ediderint, ova sua terræ committunt gremio, quibus tamen semper assident, dum catuli aimentur & excluduntur. Locum vero eligunt ad quem summo actu eo anno egressus sit Nilus, quasi divinatione quædam, ova transferentes. In numis vero aliquot simulacrum Orientis radiato fingitur capite, dextera in altum sublata, eaque passa: quod in Gallieni pleriq; numis habetur, inscriptione addita, *ORTENS AUG.* quam quidem manum patefactam, & radios ipsos, Maro non uno loco videtur explicasse:

Hæc adber
bisu Plin.
lib. 8. c. 2.
Galli ni
numis.

Ubi primos Crassimus ortus

Extulerit Timm, radiisq; retulerit orbem.

OCCA-